

ÉCOLES NORMALES SUPÉRIEURES

CONCOURS D'ADMISSION 2011

FILIÈRES MP ET PC

COMPOSITION DE LANGUE ÉTRANGÈRE B – (UC)

Épreuve commune aux ENS de Paris et Cachan

(Durée : 2 heures)

Parmi les sujets de ce fascicule, chaque candidat doit traiter le sujet correspondant à la langue qu'il a choisie comme langue étrangère B lors de son inscription.

Toute copie, rédigée dans une langue qui ne correspondrait pas au choix de deuxième langue étrangère exprimé définitivement par le candidat dans son dossier d'inscription, sera considérée comme nulle.

Cette épreuve comporte une version (*15 points*) et éventuellement une question (*5 points*) dans la langue que le candidat a choisie **irréversiblement** au moment de son inscription.

L'usage d'un ou plusieurs dictionnaires bilingues ou unilingues est autorisé **uniquement** pour l'arabe, le chinois, le japonais, le grec ancien, le latin. Il est **interdit** pour les autres langues.

L'usage de toute calculatrice est interdit.

page 2	allemand
page 3	anglais
page 4	arabe
page 5	chinois
page 6	espagnol
page 7	italien
page 8	japonais
page 9	portugais
page 10	russe
page 11	grec
page 12	latin

ALLEMAND

I. VERSION (15 points)

Traduire en français le texte ci-dessous :

Digitale Askese : Einsam ohne Handy und Internet

Eigentlich klingt es nicht nach einem besonders gewagten Experiment: Für gerade einmal 24 Stunden sollen Studenten auf ihre gewohnten Medien verzichten: Kein Handy, kein Zugang zum Internet, kein Radio, Fernsehen und auch keine Zeitungen. Auch der MP3-Player ist für 24 Stunden tabu. Und damit es nicht ganz so schlimm ist, dürfen sie das Festnetztelefon benutzen.

Forscher der Universität Maryland und der Salzburg Academy on Media and Global Change wollen so herausfinden, ob, und wenn ja, wie abhängig die junge Generation von Medien ist. Und wie junge Leute ihren Tag gestalten, wenn sie ohne ihre gewohnten Informations- und Kommunikationskanäle auskommen müssen.

Studenten aus Europa, Asien, Afrika, Nord- und Südamerika nehmen an dem Projekt teil. Was britische Studenten in diesen 24 Stunden ohne Medien erlitten haben, kann man bereits nachlesen.

Übereinstimmend beschrieben viele die 24 Stunden als "unglaublich schwer", "langweilig", "frustrierend" oder "einsam". Ein Student schrieb gar: "Der schlimmste Tag seit ich an der Uni bin. Einsamkeit umschließt mich."

Das Festnetztelefon durften die Studenten zwar benutzen, aber für einige bedeutete dies keinen Unterschied: Eine Studentin gab an, sie habe verzweifelt auf einen Anruf gewartet. Selbst habe sie niemanden anrufen können. Sie kenne nämlich nicht eine einzige Telefonnummer auswendig.

Bei einigen der Probanden führte die digitale Askese aber auch zu erfreulichen Selbsterkenntnissen: "Keine Medien zu nutzen, hat mich zu einem besseren Menschen gemacht. Ich musste rausgehen, die Welt wahrnehmen und mich an Gesprächen wirklich beteiligen", berichtete ein Versuchsteilnehmer begeistert.

gekürzt nach einem Artikel von Meike Fries, ZEIT.de / 07.01.2011

II. QUESTION (5 points / au moins 100 mots)

Wie beurteilen Sie Ihre eigene Medienabhängigkeit ? Was würden Sie in 24 Stunden ohne Medien unternehmen ?

ANGLAIS

VERSION

Why you should avoid getting pregnant on the way to Mars

Today marked a pivotal moment for the European Space Agency and the crew of its most unusual mission to date. At 10am UK time, three men in spacesuits clambered through an airlock and for the first time set foot on a sandy red surface strewn with boulders. It looked like Mars, at least a little bit, but this alien surface was a patch of land the size of a tennis court in a Moscow hangar.

This is the halfway point of the *Mars500* mission, an elaborate simulation of a there-and-back trip to the red planet. Through the mission, [...] scientists hope to learn how spacefarers are likely to, well, fare, when they are cooped up and blasted off to Mars for real. Spare a thought for the crew: they are locked up inside the mock-up spaceship for 520 days with only each other for company. [...]

The study, by Tore Straume, the chief life scientist at NASA's Ames Research Centre in California, looked at the effects of radiation on the brain, body and pregnancy. To grossly summarise their findings, having babies on the way to Mars – as opposed to having sex – does not look advisable.

The problem Straume and his colleagues focused on was cosmic radiation. Without the protection of the Earth's magnetic field, space travellers would be bathed in high-intensity radiation on a trip to Mars, a journey that would take eight months with today's technology. These energetic particles smash DNA and would likely increase cancer rates, but the radiation might also cause enough genetic damage that babies would be born infertile, the scientists conclude. The one silver lining is that there is enough regolith, that is Martian dirt, on the planet to build radiation shelters on arrival.

"Protecting the foetus on Mars should be possible using available regolith for shielding material, but it would be difficult to achieve the shielding required to protect the foetus during transit," the authors write. One problem is that shielding materials are so dense and heavy that any spaceship designed to protect its crew from radiation would struggle to get off the ground.

Ian Sample

Adapted from *The Guardian*, February 14, 2011

Notes lexicales

an airlock = un sas

boulders = des rochers

QUESTION

Do you believe that travelling to other planets such as Mars can be useful to mankind?

I - Version (15 points)

وصل أفندي إلى الدائرة متأخراً نصف ساعة سأل عن دفتر الدوام كي يوقع عليه كعادته كل صباح ف قيل له إنَّ الدفتر أصبح بين يدي رئيس الدائرة فتفوّه ببضع شتائم ودخل إلى مكتبه...
- أنا أكبر من رئيس الدائرة وأكبر من المدير وأكبر من الوزير إنهم أولاد البارحة!... وطلب من الحاجب فنجان قهوة... وشرب أفندي فنجان القهوة وأشعل سيجارة ثم ثانية ثم ثالثة وراح يعيد في فكره ما قاله المحاضر في الندوة ليلة أمس.

كانت المحاضرة إدارية تناولت الموظف من حيث هو آلة حكومية و يترتب على هذه الآلة أن تكون صالحة وقادرة على العمل بصورة منتظمة... وإنّ الوظيفة ليست وسيلة للعيش وليست للعاطلين عن العمل من الجهلة والأميين إنّها مراكز اختصاص ومجالات خدمة للوطن والشعب. ولقد شدّد المحاضر على تشبيه موظف الدولة بالخادم الذي يخدم وطنه وشعبه وذكر المحاضر نماذج عن بعض المعاملات وكيف تسير في بعض دوائر الدولة سير السلاحفة منها ما تبقى شهورا وسنوات في أدراج الموظفين ومنها ما تضيع ويضيع معها الحق. لكن المحاضر لم يتجاهل الحقيقة فذكر كيف أنّ النظام في الدوائر قد تبدّل وتغيّر منذ سنوات فأصبح ممنوعا على الموظف قراءة الجرائد وتناول الحمص والفول والبصل وأصبح هناك دائرة اسمها دائرة التفتيش المركزي التي تتلقّى شكاوى الناس وتحقّق فيها وتعطي كلّ صاحب حقّ حقّه ولم يعد الموظف الإله الذي لا يطالب بحساب.

من "الوردة الحمراء" لإميل يوسف عواد

II - Question (5 points)

هل ما زالت الوظيفة الرسمية وموظفو الدولة موضع نقاش وخلاف؟

CHINOIS

1. Traduisez le passage suivant en français :

有两个相同的塑料袋，一个折起来，一个装满空气，哪个重一些呢？你如果以为装满空气的塑料袋会重些，那就错了。

一个塑料袋里装满空气，似乎应该重一些，但不要忘记，它同时又排开了相同体积的空气。因为装了空气所增加的重量，正好等于它所排开的空气产生的浮力，二者互相抵消，结果还是一个塑料袋的重量。而折起来的塑料袋，虽然没有装空气，不增加重量，但因为它也不多排开空气，也不多受浮力，所以仍是一个塑料袋的重量。所以两个塑料袋一样重。

2. Rédaction (environ 300 caractères) :

科学对人类有多大用途呢？

ESPAGNOL

1) Version (15 points)

Los internautas leen mejor

Un informe revela que los alumnos que más usan la Red desarrollan mayor comprensión lectora, aunque conviene aclarar que la prueba evalúa esa habilidad con distintos tipos de texto (desde párrafos de novelas o cuentos, periodísticos o históricos hasta gráficos, tablas o facturas), y que los hijos de familias socioeconómicamente más favorecidas son los que tienen mejores resultados. Sin embargo, este informe no permite decir que la era digital esté afectando negativamente a la capacidad lectora de los jóvenes, considerada de manera amplia.

En la última década ha descendido el porcentaje de chicos y chicas de 15 años que leen por placer. Para el profesor de la Facultad de Educación de la Universidad de Granada Juan Mata, "lo extraño es que a nadie se le ocurra invertir la pregunta y decir: ¿No es sorprendente que al 60% de los jóvenes de 15 años les guste leer por placer a diario?" Y añade que "no parece haber evidencias científicas de que el tiempo dedicado a navegar por Internet o a chatear con los amigos sea un tiempo sustraído a la lectura por placer".

Al director de la Real Academia Española José Manuel Blecua, tampoco parecen preocuparle ni los mensajes de móvil ni los *chats*, sino el "fracaso de la enseñanza primaria y secundaria" porque "no hay planes de formación lingüística adecuados, y es prioritario enseñar a leer, escribir y hablar".

[D'après elpais.com, 03/01/2011]

2) Question, 100 mots minimum (5 points)

¿Le parece que el sistema escolar es responsable de la menor afición a la lectura que se ha observado en los jóvenes últimamente, como lo sugiere el final del texto?

ITALIEN

1. Version (15 points) :

Nel 2010 spediti 107 mila miliardi di mail. E quasi tutte erano spam

Quante sono le mail spedite nel 2010? Quanti gli utenti registrati su Facebook? E ancora: qual è il numero di video visualizzati su YouTube? Domande alle quali ha cercato di dare una risposta la società svedese Royal Pingdom. Nell'analizzare le tendenze dei principali fattori riguardanti il mondo di Internet nell'anno appena trascorso, gli analisti si sono imbattuti in cifre con un'infinità di zeri. Un esempio? Nel 2010 sono state spedite un totale di 107.000 miliardi di mail, l'89,1 per cento delle quali erano spam.

Tutti, o quasi, vogliono Lady Gaga: con 7,7 milioni di seguaci, in gergo si chiamano follower, la popstar (@ladygaga) è risultata il personaggio più amato nel 2010 su Twitter. A fine settembre Twitter contava 175 milioni di membri, 100 milioni dei quali si sono aggiunti nel solo 2010. I messaggi sono stati complessivamente 25 miliardi. Dati da capogiro, insomma, raccolti e pubblicati ora nel rapporto 2010 di *Pingdom*, società di consulenza dei più importanti protagonisti del web quali Microsoft, Amazon o anche Twitter. Colpiscono infine le enormi cifre della posta elettronica: 107.000 miliardi di email spedite nell'arco di 365 giorni in tutto il mondo. Stiamo parlando di un numero con dodici zeri: 107.000.000.000.000. Si tratta di stime tra le più precise in circolazione. Ciò nonostante, la quasi totalità è stata posta indesiderata: l'89,1%.

Per chi ama i grandi numeri ecco come è cresciuta la Rete negli ultimi dodici mesi: a giugno la popolazione virtuale contava 1,97 miliardi di persone, un +14% rispetto all'anno precedente. Non tutti coloro che sono *on line* hanno anche un *account* di posta elettronica: solo 1,88 miliardi di utenti sono raggiungibili per via elettronica. 255 milioni è il numero di siti web attivi in Rete, 21,4 milioni di questi sono nati nel 2010. I blog, invece, sono 152 milioni. E sulla piattaforma YouTube sono stati visualizzati ogni giorno 2 miliardi di video.

Elmar Burchia, *Corriere della Sera*, 19 gennaio 2011

2. Question (5 points) :

Quanto conta Internet nella tua vita?

JAPONAIS

I. VERSION (15 points)

あこがれの人といじめ考えた

いじめについて著名人 30人が自らの言葉で子どもたちに語りかけた「いじめられている君へ いじめ
ている君へ」。2006年のこの連載を教材に、授業を行った高校がある。生徒たちが感想を
色紙に書いて著名人たちに送ると、4人から返事が届いた。授業や人生の先輩たちとのやり取りを機
に、生徒のいじめへの考え方に変化が生まれた。

高知県立高知工業高校で昨年2月、いじめを考える2コマの特設授業があった。1年生約280人
が体育館に集まり、15の班に分かれて車座になった。20人ほどの輪の中には1人ずつ代表の生徒
が立つ。そして、連載を読んで自らの心に一番響いた著名人1人の言葉を選び、自分の体験や解説を
交えて約15分間、スピーチした。

連携したきっかけは3年前に校内で生徒間の中傷メールが数件発覚したこと。

授業に込めた意味や狙いを授業企画の戸田教授に聞いた。

「いじめ授業」の多くは実際にいじめが起きてから先生が説諭するものです。が、過去のいじめの犯人捜
しをしてもマイナスの状況をゼロに戻すだけだし、先生が「いじめはいけない」と言うのは分かり切っ
たことなので、心に響かない。しかし、あこがれの存在である著名人がいじめに関する実体験を明かした
この連載のような教材を使うと、心に届きやすいのです。

いじめの場合、先生が生徒を指導する「世代間対策」より生徒同士の「世代内解決」を先生が支える
やり方のほうがうまくいきます。周囲で実際どんないじめが起き、どうしたら状況が良くなりそうかを一
番把握しているのは子どもたち自身ですから。ただ、個人レベルでわかっているてもクラスや学年全体の
理解となっていないことが多いので、そこを後押しするのです。

同校では、発表した生徒らが単なる先生の代理に終わらず、自分は先生よりもいじめを語る存在な
んだと自覚することで成功した。そっくり同じように実践するのは難しくても、生徒と先生が協働し、
世代内解決力を育てるという考え方は他校でも取り入れられると思います。

D'après le journal *Asahi*, février 2011

説論: mettre en garde

II. Question (5 points)

いじめへの考え方の変化についてまとめなさい

PORTUGAIS

VERSION

O Complexo de Vira-latas¹

Os jogadores já partiram e o Brasil vacila entre o pessimismo mais obtuso e a esperança mais frenética. Nas esquinas, nos botecos, por toda parte, há quem esbraveje: - "O Brasil não vai nem se classificar!". E, aqui, eu pergunto: - Não será esta atitude negativa o disfarce de um otimismo envergonhado?

Eis a verdade, amigos: - desde 50 que o nosso futebol tem pudor de acreditar em si mesmo. A derrota frente aos uruguaios, na última batalha, ainda faz sofrer, na cara e na alma, qualquer brasileiro. Foi uma humilhação nacional que nada, absolutamente nada, pode curar. Dizem que tudo passa, mas eu vos digo: menos a dor-de-cotovelo que nos ficou dos 2 x 1. E custa crer que um escore tão pequeno possa causar uma dor tão grande. [...]

Mas vejamos - o escrete² brasileiro tem, realmente, possibilidades concretas? Eu poderia responder, simplesmente, "não". Mas eis a verdade: - eu acredito no brasileiro.

A pura, a santa verdade é a seguinte: - qualquer jogador brasileiro, quando se desamarra de suas inibições e se põe em estado de graça, é algo de único em matéria de fantasia, de improvisação, de invenção. Em suma: - temos dons em excesso. E só uma coisa nos atrapalha e, por vezes, invalida as nossas qualidades. Quero aludir ao que eu poderia chamar de "complexo de vira-latas". Eu explico.

Por "complexo de vira-latas" entendo eu a inferioridade em que o brasileiro se coloca, voluntariamente, em face do resto do mundo. Isto em todos os setores e, sobretudo, no futebol. Dizer que nós nos julgamos "os maiores" é uma cínica inverdade. Em Wembley, por que perdemos? Porque, diante do quadro inglês, a equipe brasileira ganiu de humildade. Jamais foi tão evidente e, eu diria mesmo, espetacular o nosso vira-latismo. Na já citada vergonha de 50, éramos superiores aos adversários. Pois bem: - perdemos da maneira mais abjeta.

Eu vos digo: - o problema do escrete não é mais de futebol, nem de técnica, nem de tática. Absolutamente. É um problema de fé em si mesmo. O brasileiro precisa se convencer de que não é um vira-latas e que tem futebol para dar e vender, lá na Suécia. Uma vez que ele se convença disso, ponham-no para correr em campo e ele precisará de dez para segurar. Insisto: - para o escrete, ser ou não ser vira-latas, eis a questão.

Nelson Rodrigues, *Crônicas* – "Crônica" publicado na revista *Manchete* em 1958
[Rio de Janeiro]

QUESTION (répondre en langue portugaise)

Este pequeno texto do autor brasileiro, Nelson Rodrigues, tornou-se muito famoso no Brasil e deu origem à expressão « viralatismo ».

Que dizer sobre esse complexo? Ainda é atual no Brasil de hoje?

¹ vira-latas : chien bêtard

² Equipe nationale

RUSSE

1. Version (12 points) :

МУЗЕЙ ИМЕНИ ПИКСЕЛЯ: ЛУЧШИЕ ЭКСПОЗИЦИИ МИРА СТАЛИ ДОСТУПНЫ ИНТЕРНЕТ-ПОЛЬЗОВАТЕЛЯМ

Дмитрий СМОЛЕВ

ИЗВЕСТИЯ НАУКА

5/2/2011

Третьяковская галерея и Эрмитаж в числе семнадцати крупнейших музеев мира приняли участие в международном арт-проекте Google.

На сайте googleartproject.com в мельчайших деталях можно рассмотреть более тысячи произведений искусства. Запуск нового виртуального проекта, посвященного изобразительному искусству, обещает небывалые выгоды и возможности интернет-пользователям по всему свету. Можно даже подумать, что речь идет о революции в музейном мире.

Сейчас в арт-проекте, инициированном компанией Google, принимают участие 17 музеев. Если продолжить эту работу, то теоретически возможно обеспечить виртуальное посещение всех значимых экспозиций планеты. А зачем тогда ехать в другой город или другую страну, стоять в очереди, платить за входной билет? Все самое интересное и так отразится на домашнем мониторе .

Однако если бы проект всерьез угрожал посещаемости музеев, они вряд ли пошли бы на участие в нем.

Скорее, наоборот: музеи рассчитывают на дополнительную популяризацию своих коллекций и на приток посетителей. Можно быть уверенным, например, что воспроизведение картин на сайте так и останется рекламным ходом, затрагивающим лишь отдельные экспонаты. В противном случае они давно бы разместили что-то похожее на своих сайтах.

Касательно же возможности просто увидеть на экране произведения изобразительного искусства из различных музеев, то сама по себе она не уникальна. Такое было доступно и раньше - хотя бы посредством банальных поисковых систем.

Однако в реальность сценария, при котором поход в музей становится "пережитком прошлого", верится с трудом.

Обычно в музеи ходят для того, чтобы приобщиться к оригиналам. Доступность и хорошее качество репродукций - вовсе не повод пренебрегать культурным туризмом. В конце концов и до появления интернета миллионы людей ни в каких музеях не бывали. Так что о революции говорить как минимум рановато.

А новому арт-проекту надо, конечно, пожелать успехов и дальнейшего развития. Например, за счет включения в него и других российских музеев кроме Третьяковки и Эрмитажа.

2. Questions (8 points) :

- A. Важно ли по Вашему ходить в музей?
- B. Чем Вы любите заниматься в свободное время?

VERSION GRECQUE

—

LES TROIS FORMES DE GOUVERNEMENT

Eschine évoque les trois formes de gouvernement et distingue nettement la démocratie des deux autres.

Ὅμολογούνται γὰρ τρεῖς εἶναι πολιτεῖαι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, τυραννὶς καὶ ὀλιγαρχία καὶ δημοκρατία· διοικούνται δ' αἱ μὲν τυραννίδες καὶ ὀλιγαρχίαι τοῖς τρόποις τῶν ἐφεστηκότων, αἱ δὲ πόλεις αἱ δημοκρατούμεναι τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις. Εὐὲ δ' ἴστε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι τὰ μὲν τῶν δημοκρατουμένων σώματα καὶ τὴν πολιτείαν οἱ νόμοι σφύζουσι, τὰ δὲ τῶν τυράννων καὶ ὀλιγαρχικῶν ἀπιστία καὶ ἡ μετὰ τῶν ὄπλων φρουρά. Φυλακτέον δὴ τοῖς μὲν ὀλιγαρχικοῖς καὶ τοῖς τὴν ἄνισον πολιτείαν πολιτευομένοις τοὺς ἐν χειρῶν νόμῳ τὰς πολιτείας καταλύοντας, ὑμῖν δὲ τοῖς τὴν ἴσην καὶ ἔννομον πολιτείαν ἔχουσι τοὺς παρὰ τοὺς νόμους ἢ λέγοντας ἢ βεβιωκότας.

ESCHINE

LATIN

Il vaut mieux ne pas connaître l'avenir.

Cicéron démontre à son frère Quintus qu'il n'est pas possible de connaître l'avenir et que cette ignorance est, du reste, préférable. Il s'appuie pour cela sur des exemples légendaires et historiques, en accumulant les questions oratoires.

Ego ne utilem quidem arbitror esse nobis futurarum rerum scientiam. Quae enim uita fuisset Priamo, si ab adulescentia sciisset quos euentus senectutis esset habiturus¹ ? Abeamus a fabulis, propiora uideamus. Marcone Crasso² putas utile fuisse³, cum maximis opibus fortunisque florebat, scire, interfecto filio exercituque deleto, trans Euphratem cum ignominia et dedecore sibi esse pereundum ? An Cn. Pompeium⁴ censes tribus suis consulatibus, tribus triumphis, maximarum rerum gloria laetaturum fuisse⁵, si sciisset se in Aegypto trucidatum iri amisso exercitu, post mortem uero ea consecutura, quae sine lacrimis non possumus dicere ? Caesar uero, si diuinauisset fore ut in senatu a nobilissimis ciuibus, partim etiam a se omnibus rebus ornatis, trucidaretur, quo cruciatu animi uitam egisset ?

CICÉRON.

¹ *esset habiturus* : expression de la postériorité.

² Crassus, célèbre par ses richesses, fut l'un des triumvirs, avec César et Pompée ; il trouva la mort lors d'une expédition contre les Parthes.

³ *utile fuisse* : expression de l'irréel du passé.

⁴ Pompée, qui avait gagné l'Égypte pour fuir César, y fut tué : sa tête fut ensuite coupée et son corps jeté dans le Nil.

⁵ *laetaturum fuisse* : expression de l'irréel du passé.